

Nr.

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-24-208 (2) TAIS-23-14529 (4) TAP-24-209 (2) TAIS- 23-14531(4) TAP-24-210 (2) TAIS- 23-14532 (4) TAP- 24-308 TAIS- 24-5030 TAP-24-211(2) TAIS-24-1764 (3) TAP-24-212 (2) TAIS-24-1767(3)		DĖL: 1. VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL KREIPIMOSI Į RESPUBLIKOS PREZIDENTĄ SU PRAŠYMU PATEIKTI LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI RATIFIKUOTI EUROPOS TARYBOS KONVENCIJĄ DĖL MANIPULIAVIMO SPORTO VARŽYBOMIS“ (toliau – Projektas Nr. 1). 2. RESPUBLIKOS PREZIDENTO DEKRETO „DĖL TEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI RATIFIKUOTI EUROPOS TARYBOS KONVENCIJĄ DĖL MANIPULIAVIMO SPORTO VARŽYBOMIS“ (toliau – Projektas Nr. 2). 3. ĮSTATYMO DĖL EUROPOS TARYBOS KONVENCIJOS DĖL MANIPULIAVIMO SPORTO VARŽYBOMIS RATIFIKAVIMO (toliau – Projektas Nr. 3). 4. VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SPORTO ĮSTATYMO NR. I-1151 2 IR 20 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 18¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 182¹ STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI“ (toliau – Projektas Nr. 4) 5. SPORTO ĮSTATYMO NR. I-1151 2 IR 20 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 18¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO (toliau – Projektas Nr. 5). 6. BAUDŽIAMOJO KODEKSO 182¹ STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO (toliau – Projektas Nr. 6) (toliau kartu – Projektai).		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☒ Ne Priėmimo Terminas <i>Data iš kalendoriaus</i>	<i>Švietimo, mokslo ir sporto ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2024-03-26	<i>Pasirenkama</i> ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Svarstyti LRV posėdyje (A dalyje) ☒ Svarstyti LRV posėdyje (B dalyje) ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

• Manipuliavimas sporto varžybomis – viena didžiausių grėsmių šiandieniniam sportui ir tai nėra vien sporto problema: tai korupcijos rūšis, ji gali apimti kitus finansinius nusikaltimus, pvz., pinigų plovimą ar sukčiavimą, šios veikos gali būti susiję ir su organizuotu nusikalstamumu.

2014 07 09 Europos Tarybos Ministrų Komiteto Ministrų Pavaduotojai patvirtino Konvenciją dėl manipuliavimo sporto varžybomis (toliau – Konvencija). Didžiausias dėmesys joje skiriamas tarptautinio bendradarbiavimo ir prevencijos priemonėms, rizikos įvertinimui ir valdymui, keitimuisi informacija, teisėsaugos institucijų bendradarbiavimui.

2014 09 18 Lietuva pasirašė Konvenciją.

Kaip nurodo Projektų rengėjai, Konvencijos rengime dalyvavo 42 valstybių atstovai; prasidėjus Konvencijos ratifikavimo procesui, Malta 2014 07 11 paprašė Teisingumo teismo pateikti nuomonę, ar Konvencijos, kiek joje reglamentuojamos „neteisėtos sporto lažybos“, nuostatos suderinamos su Sutarties dėl Europos Sąjungos (toliau – ES) veikimo nuostatomis. Malta savo prašymą atsiėmė 2015 m., tačiau ES valstybės konvencijos ratifikavimą pristabdė, laukdamos Konvencijos įsigaliojimo.

Konvencija įsigaliojo 2019 09 01, kai ją ratifikavo 5 šalys.

Šiuo metu Konvenciją yra pasirašiusios 32 valstybės, ratifikavusios – 9 (Prancūzija, Graikija, Islandija, Italija, Norvegija, Portugalija, Moldova, Šveicarija, Ukraina).

Europos Tarybos Konvencijos sekretoriato duomenimis, Konvenciją ratifikuoti numačiusios Belgija, Ispanija, Olandija, Švedija, Airija ir Rumunija.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

- Lietuvoje įstatymu nėra paskirta nacionalinė institucija – kovos su manipuliavimu aukšto meistriškumo sporto varžybomis koordinatorius, kuris vykdytų Konvencijoje nacionalinei kovos su manipuliavimu sporto varžybomis platformai priskirtas funkcijas.
- Nors Baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 182¹ straipsnis „Manipuliavimas sporto varžybomis“ nustato sankcijas už šią nusikalstamą veiką, jame vartojama sąvoka „profesionalios sporto varžybos“ neapibrėžta nei Sporto įstatyme, nei kituose teisės aktuose, todėl ikiteisminio tyrimo institucijoms yra sudėtinga ja remtis, o nusikalstamos veikos įrodinėjimas tampa labai sudėtingas.

Dėl šios nusikalstamos veikos 2017 m. ir 2018 m. nebuvo pradėta ikiteisminių tyrimų, 2019 m. pradėti 9, 2020 m. – 3, 2021 m. – 1, 2022 m. – 0, 2023 m. – 4 ikiteisminiai tyrimai, tačiau nei vienas iš pradėtų ikiteisminių tyrimų nepasiekė teismo.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

1. Ratifikuoti Konvenciją. Taip būtų užtikrintas efektyvesnis bendradarbiavimas tarptautiniu mastu su organizacijomis, veikiančiomis kovoje su manipuliavimu sporto varžybomis srityje, bei nacionaliniu lygiu tarp suinteresuotų šalių – valstybės institucijų, teisėsaugos institucijų, sporto organizacijų ir lažybų iš sporto organizatorių (Projektai Nr. 1, Nr. 2 ir Nr. 3)

2. Pakeisti Sporto įstatymą, jame įtvirtinant:

2.1. nacionalinę instituciją – kovos su manipuliavimu aukšto meistriškumo sporto varžybomis koordinatorių (toliau – Koordinatorius), kuris vykdytų Konvencijoje nacionalinei kovos su manipuliavimu sporto varžybomis platformai priskirtas funkcijas. Koordinatoriaus funkcijas atliktų Lietuvos antidopingo agentūra (toliau – Agentūra): ji vykdytų prevencines informavimo, švietimo veiklas, rengtų rekomendacinius/pavyzdinius dokumentus sporto šakų federacijoms, prireikus padėtų sporto organizacijoms atlikti vidinius tyrimus dėl galimų manipuliavimo sporto varžybomis atvejų, vykdytų tarptautinį bendradarbiavimą. Koordinatoriaus veikla, susijusi su Konvencijos įgyvendinimu, būtų finansuojama valstybės biudžeto lėšomis iš ŠMSM skirtų valstybės biudžeto asignavimų.

2.3. nuostatą, kad sporto organizacijai valstybės biudžeto lėšos neskiriamos, jei ji neįgyvendina kovos su manipuliavimu aukšto meistriškumo sporto varžybomis taisyklių

2.4. pakeistą sąvoką „Aukšto meistriškumo sporto varžybos“, t. y. išbraukiant iš sąvokos reikalavimą, kad aukšto meistriškumo sporto varžybos yra tik tos varžybos, kurios „yra įtrauktos į [...] kalendorių“. Tokio reikalavimo atsisakymas sudarys galimybę be jokių ribojimų vertinti, ar varžybos buvo sutartos, ar ne, net ir lygose, kurių varžybos nėra nacionalinių sporto federacijų kalendoriuose (Projektai Nr. 4 ir Nr. 5).

3. Pakeisti BK, jo 182¹ straipsnyje „Manipuliavimas sporto varžybomis“ vartojamą sąvoką „profesionalios sporto varžybos“ pakeičiant į Sporto įstatyme nustatytą sąvoką „aukšto meistriškumo sporto varžybos“ ir taip, panaikinus teisinį neapibrėžtumą, sukurti prielaidas efektyvesniam su manipuliavimu sporto varžybomis susijusių nusikalstamų veikų tyrimui (Projektai Nr. 4 ir Nr. 6).

IGYVENDINIMO MECHANIZMAS

1. Vyriausybė įgalios konkrečią viešąją įstaigą – Agentūrą – vykdyti Koordinatoriaus, kaip jis apibrėžtas Konvencijoje, funkcijas.

2. Švietimo, mokslo ir sporto ministras:

2.1. Vyriausybei įgaliojus Agentūrą vykdyti Koordinatoriaus funkcijas, atitinkamai pakeis Agentūros nuostatus, juose detalizuodamas Sporto įstatyme nustatytas Koordinatoriaus funkcijas;

2.2. patvirtins kovos su manipuliavimu aukšto meistriškumo sporto varžybomis taisykles, kurių turės laikytis sporto organizacijos.

Projektų aiškinamajame rašte nurodoma, kad Projektams įgyvendinti preliminariai kasmet reikės apie 70 000 Eur valstybės biudžeto lėšų: sporto bendruomenei šviesti ir visuomenei informuoti apie prevencines antimanipuliavimo sporto varžybomis veiklas (apie 10 000 Eur metams), informacijai rinkti ir jai apdoroti, analizuoti siekiant prisidėti prie operatyvesnių tyrimų (apie 45 000 Eur metams), tarptautinio bendradarbiavimo skatinimui (apie 15 000 Eur metams).

STEBĖSENA

Projektu Nr. 5 keičiamo Sporto įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad Koordinatorius savo interneto svetainėje skelbs einamųjų kalendorinių metų priemones, susijusias su Konvencijos įgyvendinimu, jų įgyvendinimo terminus, įgyvendinimui skirtas valstybės biudžeto lėšas ir informaciją apie šių priemonių įgyvendinimą; aiškinamajame rašte nurodoma, kad Koordinatorius prižiūrės ir pačios Konvencijos įgyvendinimą.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Projektų rengėjai nurodo, kad, rengiant Projektus, buvo konsultuotasi su sporto bendruomene.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

Projektai be pastabų suderinti su Finansų, Vidaus reikalų ministerijomis, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Lošimų priežiūros tarnyba (išvada kartu su Finansų ministerija), Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba (išvada kartu su Vidaus reikalų ministerija), Policijos departamentu, patikslinti pagal Teisingumo ir Užsienio reikalų ministerijų bei Generalinės prokuratūros pastabas ir suderinti darbo tvarka. Tobulinant Projektus, buvo organizuoti pasitarimai su VRM ir LRVK atstovais; Projektai ir jų lydimieji dokumentai buvo tikslinami ir suderinti darbo tvarka.

Projektai apsvarstyti 2024 03 26 tarpinstituciniame pasitarime, jiems pritarta, akcentavus, kad lėšos Agentūros veiklai užtikrinti turės būti planuojamos iš ŠMSM atitinkamais metais skiriamų valstybės biudžeto asignavimų.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Dalia Masaitienė
Socialinės politikos grupė